
ZE DOEN HET VOOR MIJ. KINDEREN EN JONGEREN OVER DE JEUGDBESCHERMING

FIET VAN BEEK & JOOP BUINING
UITGEVERIJ: B.V. UITGEVERIJ SWP.
AMSTERDAM 2006
143 BLZ ISBN-13 978 90 6665 801 1
NUR 752

Ik heb een boontje voor boeken waarin zij die het onderwerp zijn, waarover geschreven wordt, dikwijls zelf aan het woord komen. Dat is verfrissend en het geeft kinderen een daadwerkelijke stem in het grote-mensen-debat van de jeugdbescherming. Ook in onze

contreien zijn al zowel betere als zwakkere versies verschenen. Maar ons schuifje-lade en potje-deksel-denken wordt gelukkig onderuit gehaald in deze verhalen van kinderen in de Nederlandse Jeugdbescherming. Wie weet beter dan henzelf hoe zij de gebeurtenissen in hun jonge leven ervaren?

Specifiek werden kinderen die onder toezicht of voogdij stonden van een bureau van de Jeugdzorg uitgenodigd om een inzending te maken over wat zij belangrijk achten in hun omgang met hun gezinsvoogd, of wat er volgens hen moet gebeuren als een kind thuis problemen heeft. Uit 2500 inzendingen selecteerden de auteurs een bijdrage van 250 kinderen. Met tekeningen, stripverhaaltjes, passages, brieven, droedels en tekstballonnetjes vertellen de kinderen over hun ervaringen, hun gevoelens en hun wensen. Doorheen de hoofdstukken lezen we over de zorgen van kinderen waarvan het niet allemaal op rolletjes loopt in hun thuiscontext. Er spreekt kracht, wijsheid en surrealisme uit hun verhalen: "Ik ben lucht voor mijn vader, in een hoekje getrapt en vergeten, ik ben niks, ik ben niemand, en nergens anders toe in staat, dan te janken in mijn slaap, en geen hulpverlener die dat verstaat". Kritiek wordt niet vermeden, complimenten evenmin: "Bedankt dat jullie ons (mijn zus en mij) op de acht plaatsen waar we gewoond hebben, bij elkaar gehouden hebben. Dan is er tenminste één iemand die ik mijn hele leven gekend heb".

De opdeling in vijf hoofdstukken (de noodwendigheid van de jeugdbescherming, het belang van veiligheid, wat moet er gebeuren als je problemen hebt, over het contact met de gezinsvoogd, wat is goede hulp) maakt het boek nog meer genietbaar. Je krijgt duidelijkheid over de werking van de jeugdbescherming en de specifieke taak en opdrachten van de aangestelde gezinsvoogd. Het belang van kinderen wordt zo goed mogelijk geconcretiseerd: kinderen die een onveilige thuissituatie kenden en tijdelijk in een leefgroep wonen eisen kwaliteitscriteria

van veiligheid in zo een samenlevingsverband. Volwassenen geven kinderen de raad: "Praat met iemand die je vertrouwt". De kinderen beamen dit in hun creatieve prenten, maar geven ook aan hoe moeilijk het is om net die stap te zetten. Zo grasduinen we naar hoofdstuk 4 waar we de opdracht van de gezinsvoogd en voogd lezen. Kinderen verwachten dat mensen met die gekozen opdracht naar hen luisteren en contact houden met hen. Los van de grote-mensenteksten over het onderscheid tussen beiden lees ik heel herkenbare zaken die kinderen NIET verwachten: dingen doorvertellen zonder toestemming van het kind, uitstellen, afspraken afbellen of te laat komen, lullig doen, om dingen heen draaien, je in een tehuis plaatsen waar je niet hoort, alleen maar omdat daar een plaats vrij is. Tot slot geven kinderen in hun verhalen aan wat goede hulp is. Kinderen en jongeren vinden het naar wanneer ze merken dat ze een ander leven leiden. Wie onder de jeugdbescherming valt, is sowieso al een uitzondering. Van belang zijn opnieuw de veiligheid voor het kind, contacten onderhouden met familie en continuïteit in de hulpverlening garanderen gericht op de toekomst van de minderjarige.

Ik sluit graag af met hun woorden: " Denk met keuzes maken ook aan mij, want ik zit ermee en niet jij"

Theo Lint